

САГА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОННААҔЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭИТТӨР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАВА

Орган Чурапчинского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР

№ 121 (3921)

1970 сыл. Алтынньы 13 күнэ
ОПТУОРУНЬУК

Тихсара 39-с сыла
Сыаната 2 харчы

ПРОПАГАНДИСТ

ССКП КК «Общественной наукалары салгыы сайыннарар уонна коммунистическай тутууга кинилэр оруолларын үрдэтэр дьаһаллар тустарынан» уурааһар партиа уонна государство кадрдара марксистнай-ленинскэй теорияны, үлэ ленинскэй стилин, научнай формалары уонна ыһмааларын, массаны идеянай-политическай илгиле итээнэ тэрийин искусствотун баһылааһыннарарга ССКП КК ураты суолтаны биэрэрин, партиа марксистнай-ленинскэй баһылааһын коммунистарга, үлэииттөргө маадалаһар олохторун туйууна этиллэр.

Ити олох сайдыытын бүгүнкү таһама, коммунизмы тутуу уустук соруунара туруорар көрдөбүллэрэ. Советскай дьон марксистнай-ленинскэй теорияны диригини интэн-тэн үөрэтэргэ, кинини толору сөбүлүккө тартыстылар күүһүрдөр күүһүрөн иһэр. Политическай үөрэхтээһин систематын формалара сыллата тупсаһай буолан иһилэрин таһама, өссө уустугуран, дириг итээнэ хоһоонноон, үрдүк көрдөбүллэни, чочу уратылар буолан иһэллэр. Оройуонга аастыт үөрэх дьылыгар үөрэх бары ээһөлөрүгэр 2624 киһи, ол иһигэр коммунистар үксүлөрө хабыллан байлэрин идеянай-теоретическай таһымнарын үрдэттимиттэрэ. Ол эрэри үлэииттэр дьон 41 эрэ бырыһыана үөрэхтээһин маастары форматынан, экономическай үөрэхтээһининэн бэара эрэ 92 киһи хабыллыбыта.

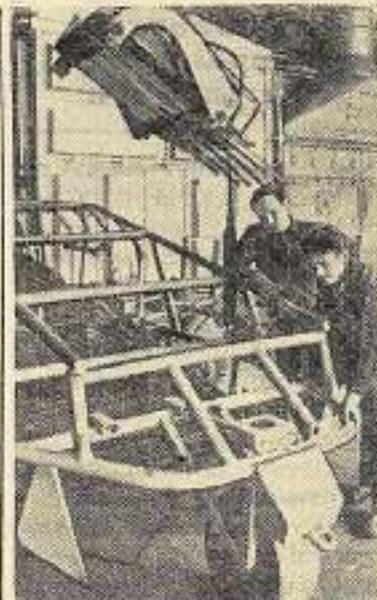
Пропагандист — партийнай үөрэх систематыгар тутуах фигура. Кини теоретическай өттүнэн тоһо бэлэмнээбиттэн, билиитин дьонго түрдүр маастарыстыбата тоһо үрдүтүтүн үөрэх көдүүстөөх уонна итэһэччилэргэ туһалаах буолуута улахан тутуулаах. Пропагандист итэһэччилэргэ теоретическай баһылааһыналары олоһу кытта сатаан сибээстиир, дьонго өйдөнүтүү, тийиһиттэ тыһа быһааран биэрэр. Итэһэччилэр итэһэстэрин, активностары көтөҕүү киниттэн улахан тэрийэр дьоруу, дириг билиитин, пропагандаисткай маастарыстыбаты эрийэр. Пропагандист бары итэһэччилэр барылар матырыйалы уонна эбни бириллэр литератураһы толору көпөһтөнөн иһилэрин дириг, контуруолауур. Кини көрдөрөн үөрэтэр пособиелары кыһыкты туһанан итэһэччилэр чыг билиитин ылаалларыгар көмөлөһөр.

Оройуон пропагандистарын баһыар үгүс өттүлөрө үрдүк үөрэхтээх, өр сыл мунньуктук бэйэ оһыттаахтар. Кинилэр ортолоругар Кононова Татьяна Степановна, Борисова Анна Александровна, Жирков Семен Ильич, Марков Ермак Афанасьевич уо.д.а. аатталаахха сөп.

Пропагандисткай үлэ—дьонунуоһу партийнай сорууах. Үгүстөр бу соруудабы толорууга үрдүк интэнитивтээхтик сымнаһаһаллар, занятиелары үрдүк идеянай-теоретическай таһымнаахтык ыһааллар, байлэригэр уонна итэһэччилэргэ улахан көрдөбүлү туруораллар. Ити пропагандистар үлэииттэр сирдиргэр итэһэччилэр үөрэтиилэр матырыйалы эри-дэхи чыгник биллэлэр, ыһыт билиилэрин күннээһи олохторугар, үлэригэр айымнылаахтык тутталлар. Итиннэке пропаганда көдүүһэ үлэ көрдөрүүлэригэр, биридиннээн итэһэччилэр общественнай-политическай олоххо активнайдык кыттылларыгар көсөр. Колобур, Е.А. Марков пропагандаистаах марксист-ленинскэй төрүттэрин үөрэтэр курууһогу млан көрүүтүг. Кини былааннаах матырыйалы, олоһу, партиа политикаһын кытта сибээстээ, итэһэччи өйүгөр-саһаатыгар иһэр тыһа биэрэр. Итэһэччилэр үөрэх дьылын ситиһилээхтик түмүктээбиттэрэ, общественнай үлэ» активнайдык кытталлар.

Партийнай төрүттэлэр пропагандистар резерваларын үөскэттигэ, кинилэр теоретическай уонна методическай бэлэмнээһинлэрин үрдэттигэ аһаабат кыһамныларын ууруохтаахтар. Тус-туһунан идалаах специалистары, хаһаайыстыбалар, коллективтар салайааччыларын пропагандаистарынан аһаатыахха. Семинардары, конференциялары былааннаахтык тэрийиэххэ, дүһүнэ көмөлөһүүххэ, угуһуунаах контуруолау олохтоохха. Партийнай төрүттэлэр предствителлэрэ занятиеларга сылдьан кинилэр итэһэччилэригэр ыһаар, пропагандаисткай үлэ баһыт оһытын түһүн тардатар, көбүлүүр соруулаахтар. Пропагандистары отчуоттаһы, информациялары истин олохтоһорго аада.

Оройуон пропагандистара сити үөрэх дьылыгар коммунистар уонна бары үлэииттэр коммунистическай тутуу соруулары олоххо кыллалларынан производство көдүүтүн мунууурудук үрдэтэллэрин, ССКП XXIV съезин көр» бөлүктөрдөх көрсөлөөрүн иһин байлэрин баччунаах кылааттары кылларар соруулаахтар.

Бросанскай уобалас сүрүн предриитиелара кооперативнай саралааһын быһымтынан тыһа сиргэр анаан хөртүһүпү хабар 400 «УКВ-2» дьон уонна «БНР-1,5» 1000 роторнай отохсөр маастарыларын өгөрөн биэрэргэ быһаарыһылар. Бу маастарыларын Ярославкайдары исторнай заводка өгөрөллөр.

Снимокка: танааччы-слесарь А. Умелев (уһа) уонна маастар А. Денисов хөртүһүпү хаһааччы уезьин бэрэбэркэллэр.

И. Дынин фотота. ССТА фотехрониката.

Булчуттар сүбэлэһэллэр

Сотуруулааһын оройуон булчуттары уонна саһылы итэһэччилэрин сүбэ мунньахтара буолан ааста.

Оһо «Оройуон үрдүнэн 1969—70 сс. түүһээх былаанын төлөрүү түмүктэрин уонна иһин соруулар» дьон даһылааты райотребсоюз бырабыллыаһын сөһүтүөнүккэ солбуйар предствителэ таб. Софронов М. Е. өгөрдө. Даһылаат сүһүтүн кэһэтигэ уон иһин тыһа этта. Сүбэ мунньах кыттылаахтары оройуон бары булчуттарыгар уонна саһылы итэһэччилэригэр ыһыры мунууһар.

Бу мунньах үлэтигэр оройуон хаһаайыстыбаларын салайааччылары уонна специалистара партийнай уонна советскай оргаллар үлэииттэргэ шаттыһып ыһааллар. Саха АССР Министр дэрин Советын Предствителни солбуйааччы таб. Ухолов П. М. улахан этиини өгөрдө.

Оройуон баһыт булчуттары уонна саһылы итэһэччилэри ССКП райкомун бюротун уонна райсовет исполкомун Бочуотуннай грамоталарынан наһараадаһылар.

ИИНИИ КОПП.

Минимуму туттарыга — уһулуччу болдомтону

ССКП обкомун бюротун 1970 сыл атырдьах ыйын 14 күнүһэри уурааһар сөп түбэһиннэрин, ССКП райкомун бюрота «Рабочайдарга уонна колхозтаахтарга экономическай минимуму курстарын тэрийэр туһунан» боллурууһу дьуулаһта.

Бүрө уурааһынан бары колхозтарга, совхозка производственной төрүттэлэргэ экономическай минимуму туттарыгы бэлэмнэтин маастары курстары тэрийлэн үлэһиттэһэр. Экономическай үөрэхтээһин тэрийин быһааччы өлүһүннээ хаһаайыстыба, предпритие салайааччыларыгар сүктөрүллэр. Бары колхозтар бырабыллыаһыларын предствителлэрэ, совхоз дирекцията, производственной төрүттэлэр салайааччылары, партийнай уонна комсомольскай төрүттэлэр секретардара экономическай үөрэхтээһининэн бары колхозтаахтары, рабочайдары хаһан бэлэмнэтин төрөһүннээхтик ыһаалларыгар соруулаһа. Курстар салайааччыларынан үгүгэй бэлэмнээх специалистар аһаан курс программатын толору, занятиелар идеянай уонна теоретическай өттүнэн үрдүк таһымнаахтык ыһааллаһа контуруолаһахтаах.

Партийнай төрүттэлэр уопсай мунньахтарыгар, парткомнарга уонна бюроларга хаһаайыстыба салайааччылары,

пропагандистар экономическай үөрэхтээһини тэрийинлэрин туһунан отчуоттарын истиллэхтээх.

Курс пропагандистарыгар олохтоох матырыйаллары кытта сибээстээн иһэстээ семинардар былааннаахтык ыһааллаһахтаахтар. Экономическай минимуму тутарга иһэстээ специалисттарын, партийнай, профсоюзнай, комсомольскай төрүттэлэр предствителлэригэр састааптаах комиссиялар төрүттэлэн үлэһиттээхтэр.

Экономическай минимуму тутар оройуоннааһы комиссия, бюрө уурааһынан, манньк састааптаах төрүттэлэр:

1. Дьячковская Д. Д. — ССКП райкомун секретара, предствител.
2. Ефимов Г. Д. — ССКП райкомун парткабинетын сибээссэһэ, чылаэн
3. Ефремов А. В. — тыһа хаһаайыстыбатын управлениитин начальнига, чылаэн
4. Порядин И. Н. — тыһа хаһаайыстыбатын үлэииттэрин профсоюзун райкомун предствителэ, чылаэн
5. Барашков И. Р. — ИБСЛКС райкомун секретара, чылаэн
6. Кириллин П. Г. — промкомбинат директора, чылаэн
7. Николаев А. Е. — «Сельхозтехника» холбоһуун управлююцай, чылаэн

«САГА ОЛОХ» ЭБЭРДЭЛИИР

Тыһа хаһаайыстыбатын сайыннарыгыга үрдүк производственной көрдөрүүлэри ситиһиттэрин иһин республика тыһа хаһаайыстыбаларын үлэииттэрин уонна специалистарын улаах бөлөһө Саха АССР Верховнай Советын Президиумун бу аһа алтынньы 9 күнүһэри Ийлаарынан Бочуотуннай Грамотанаа наһараадаһылар.

Наһараадаһыттар ортолоругар билиги оройуонмутуттан тыһа хаһаайыстыбатын управлениитин старшай инженер-землеустроитель Посельская Дмитрий Прокопьевич, Субуруускай аһынан совхоз от хомууругар механизированнай эвентун эвентова Сергеев Иван Иванович, Карл Маркс аһынан колхоз ыһыһыкыта Слепцов Василий Филиппович, Эридик Эристин аһынан колхоз ыһыһыкыта Титова Мария Гаврильевна бааллар.

Кинилэри «Сага олох» хаһаат редакцията, хаһыат бары аһааччылары республика үрдүк наһараадаһынан истинник эрдэһиттэр, пятилетка соруулаһын толорууга, ССКП XXIV съезин көрө үлэһэ бөлүктэри, саһа ситиһилэри, олохторугар улахан дьоруу-сорууу баһарааллар.

САГА ОСКУОЛА ААНЫН ТЭЛЭЙДЭ

Алтынньы 10 күнүгэр Миндараайы бөһуелагин олохтоохтөрө, үөрэнээччилэр уонна төрөһүттөр бири уһулуубат көрө түһэн туһунан уонна кыттылааччыларынан буолулар. Манна бийыл саһа тутулаһа бунһут 320 иһэстээх оскуола аһаалытын үөрүүтүгөр-көтүүтүгэр кыттылары муһуубут дьон иһингэр учаһтаах сибээссэһэ М. Р. Сылэһитин иһинг эрдэ тыһа этти туһан кыттылаах даһылааты өгөрдө. Даһылаатчыт юбилейдаах сыһа үөрөһө билиитин үрдэтэргэ аһаарды. Ити киниттэн эрдэ тыһа оскуола директора Д. П. Чечебутов, партийнай тэһитэ секретара М. Д. Неустроев, үөрэх таһын сибээссэһэ М. М. Васильева Х кылаас үөрэнээччигэ Софронов Осипов өрө көтөһүлэһэн туһан эттилэр.

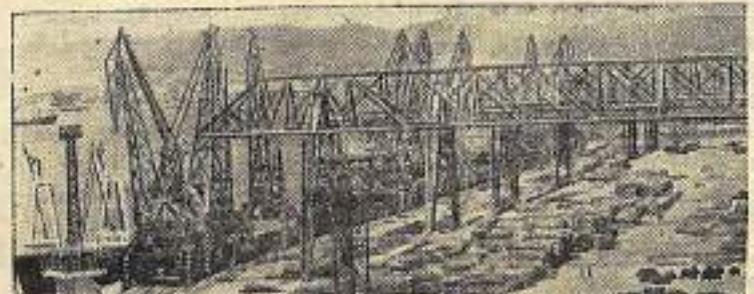
Бийыл сайын колхоз хомууларыгар, от, бурдук хомууругар үтүө сунбастаахтык ыһаалдан үлэһэбит 40-ча өрө колхоз специалистатыттан бөлүктэри тутан үөрүүлэрэ өссө өрөгөйдөөтө. Оскуола электрическай монтаж кылаас кэмнэ туйгунуу таһаан өгөрбүт П. П. Харитоновка, мас ууһа П. П. Андреевка сыһаалаах бөлүктөр туттарыһыһылар.

Оскуола үөрэнээччилэрин улахан концердара буолла. Дьон көрдөһ-наһаах аһа, эрчимнээх үгүкүү дьон манна тардыһыһа.

Үөрүүлээх церемония саһмай долутуулаах түгөһүнэн бу оскуолаһы тутууну салаһан ыһыһыт Ленин аһынан колхоз тутууга инженерэ А. С. Садвакова истинг эрдэ тыһа этти, оскуола коллективин бары чылаһаһыгар ситиһинилэри, олохторугар дьоруу баһаран туһан оскуола комсомольскай төрүттэтин секретара Людэ Владимировна оскуола сивилистическай күдүүтүн тыһын туттарыһа буолла.

Алтынньы 12 күнүгэр үөрэнээччилэр бу саһа оскуолаһа кинирэн үөрөннэлэр.

Д. НОЕВ.

Приморскай шараай. Астафьев тумул аһыһыгар Находкино таһаи муора көрдүн саһа оройуона. Мантан мас, тутуу матырыйалларэ Японияга, Кубага уо. д. а. дойдуларга ыһааллаһаллар. Ю. Муравин фотота. ССТА фотехрониката.

„Тыа хаһаайыстыбатын материалнай-техникескэй базатын бары өттүнэн бөбөргөтүүгэ олобуран тыа хаһаайыстыбатын ордук түргэн тэтминэн сайыннары чугастаабы кэмгэ биэр саамай кылаабынай уонна бастагы уочараттаах соругунан буолар.“

(ССКП НК от ыйынаабы Пленумун уураабыттан).

ДьӨНӨГӨЙ ОБОЛОРУН АРАҢАЧЧЫЛААЧЧЫЛАР

Калинин аатынан колхоз сылгыһыттары звенонан үлэлиир буолбуттара бачача ыраатта. Звено наар туруу үлэниртөртөн, сылгыга сыһыамах дьоннортон сүүмүрдэнэр. Салайааччылар **Дмитрий Тарасович Сивцев** уон икки сылын сылгыһыттыр, коммунист, РСФСР тыа хаһаайыстыбатыгар социалистическайды кылаабынаах туйгуна. **Михаил Семенович Толстоухов** сылгыны көрүү-истин түбүтүр уон арыс сылы аарда. Бу үлэттэн бочуоттанна, коммунистическай үлэ ударнига, райсовет депутата буолла. **Николай Алексеевич** уонна **Михаил Павлович Терютиннар** — норуот хаһаайыстыбатын ситиһилэрин Бүтүн Союзтаары Быыстапкатын кыттылаахтара. **Василий Иванович Смирников, Семен Петрович Максимов** иккисүйүс эрэ сылларын үлэлиилэр да эмнэ дьобурдаах сылгыһыттарынан биллэлэр. **Алексей Алексеевич Варламов** убаһа аһатылар **Алексей Петрович Терютин** одоннору быһыл саас сага солбуйбута.

Сүрүн сылгыһыттары таһынан сылгы тутуутун мытыыга уонна от хомууругар звенона биирдиклэн колхозтаахтара, сайынгы кэмгэ оскуола оболорун бастааһаанайдык сыһыараллар. Ол иһин звено колхоз бөйөтүн бөйөтө норуот кыахтаах производственай единицатынан буолар. Оскуола оболоро манньк звенона сыстан үлэлииннэрэ, дьобурдаах эдэр сылгыһыттары иһин таһаарар суол быһытынан, бөрт нэһиллээх.

Убаһа аһатааччыттан урагы бары сүрүн сылгыһыттар хас биирдиклэрэ 160-га тийэ сирэй эпийэттир сылгылаахтар. Оттон 70-та биэ буолар. Олор сылгыһыт оболор сирин харылатынан атын сылгыһыттар үөрдэрттөн тусла сылдыллар. Итичээтэргэр үөр бөйөтө дьониттибит сырыгар холкутун сылдыр. Ону тэнэ итинник тэрээһингэ тус эпийэттир, материалнай иктэриэс сии биирдиклэн сылдыан үлэлиир сылгыһыттарга курдук, үрдүк буолар.

Звено салайааччыта кемиттэн кемигэр сылгыһыттары көрөөн сүбэлэһэр. ыйы-кэрди биэрэр, үөрдэри кэриһсэн үлэлэри-хамнастарын билсэр, маршрутту тутууларын кырабытын хонтуруоллуур. Отчуоттарын оңоруу, хамнастарын сурууу, хааччылы наастарын кырабытын иһин барыта иһин эбээһинэ. Итин барыта иһин **Дмитрий Тарасович** 158 сылгыны көрөр. 58 бөлөхтөн 58 кудуну ылан тыһынаах иһин туруорар. Оттон улахан сылгытын тыһынаах итиллэнтэ 99,9 бырыһыанга тэһиһэр.

Алтынньыга, сир тоһоруу кыгары убаһаны араараллар. Ол биэ эрдэттэн сыһыанарыгар, кыһыгы усулуобуйаны тулуйарыгар, кудун көбүлөттир наадалаах, кудун көбүлөттир арааһан убаһа эрдэ иһэттэн арааһан эмнэ тулуурдаах буолар. Убаһаны ити кэмгэ араары сылды үөһүн түһөрүргэ да табыгастаах. Итинтэ хаалар убаһалар.

убаһа көрөөтүгэ туттарыллар. Онуоха кутуруктары сорох төрдүнөн, сорох ортогунан лэпийэн, сорох олох лэпийбэһинэ, хаһа сылгыһыт гизэ буолара көстө сылдыр тына бөлүс оңороллор. Дьэ итинтэн ыла сүрүн сылгыһыт убаһаларга кыһамнат. Ол онкугар убаһа көрөөчү сылгыһыттарга тийдэрми төһөнөр. Били кутуруктарыгар оңорбут бөлүккөрүнэн, бөйөлэри эрэ иһини ылаллар. Төрүөхтэрттөн биһгэ сылдыбыт, удьурдара

БАСТЫҢ ОПЫТ ТРИБУНАТА

чуолкайдык биллэр үөрдөр тэриллэр кыахтара үөскөтөтэ ити. Бу быраабылланган, арай ордук хаачысыбалаах тийдэр сүүмүрдэн, племенной үөрү тэрийэр буоллаахтарына эрэ, туоруулар.

Эдэр бөлөхтөргө мугудайдар дьониттибит кырдыаас атыры сыһыарары ордороллор. **Василий**, эдэр атыр, кыһан тутумуна, үөрү үс-түөрт алааһынан ылан көбүлөтти. Оттон атыр кырдыаас буоллаһына, эдэр бөлөх баһылы да, немуснал да тутталлар, майгытын батыһан холкутун мөччийэллэр, көрсүөрөллөр. **Иван Иванович**, эдэр биэвэ эдэр атыр түбөстөрүнө, половой клеткалар иһиннэригэр ньулдырабы буолаллар. Ол иһин мөлтөх кудун төрүүр. Иһин кырдыаастар физиологическай кыахтара кыра, веществолор атастаһылар мөлтөх. Ол иһин төрүөхтөрө кыһаан буолар.

Атыр 6—14 сааһыгар ууһатар дьобурунан үчүгэй. Ол иһин ити саастарыгар сылдыр атырдарга 10—13 биэни сыһыарар табыгастаах. Итинтэн арыах буоллаһына, **Дмитрий Тарасович** этэринэн, өрүсүнэн 1-2 биэни хаһаан да кытаратар. 4-5 саастаатар уонна 15 сааһыттан үөһэлэр ууһатар дьобурдара мөлтөх буолан 5—8 биөттөн ордуго кыһан буолаһаттар. Атырга сыһыарылар биэ ахсааны быһааргар иһин тэнэ атыр бородоттын, туругун, төрүөбү биэрэр кыадын эмнэ учуоттуохха наада.

Хаардаах кэмгэ калининнар ырыан сылгылартан, уулаах биэрдэн харахтары араарбаттар. Ырыан сылды көһүнүн да, уһаппакка аһылыкка илэрэллэр. Сылгы олус быһа түстөрүнэ көнөн биэрөөччүтэ суох. Аһылыкка кирбик сылды сылды итинтэн

инингэр адалыллар. Ону учаратынан көрөллөр.

Калининнар аһылык сылгытын ойсон тэһэн, хоруудага кутан уулааталлар муода. Сорохтор, сылды тигирөөччү дьон иһин сирөллөр. Оттон **Дмитрий Тарасович** ол сотору аһар, хата сылды аһас буолар дьир.

Бу звенона биэ маассабайдык муус устарга, ыам ыйыгар төрүүр. Холубур, быһыл бэс ыйын 1 күнүгэр дьэри кинилэргэ кудун деловой тахсыта 80,7 бырыһыанга тийбитэ. Ити кэмгэ соххоз 56,3, Эрилик Эристин аатынан колхоз 58,4 Ленин аатынан колхоз 58,3 бырыһыан деловой тахсылаах этилэр. Саас ити нурдук эрдэ төрөөбүт кудуннар саһыан кудунтун уонна иһэлэрин үһүлүчү иһэмтэлээх үүтүттэн уһунуну туһаналлар. Оһон биллэр таһааллар, тэттиһиэх буолуорун биллэрлэр. Иһини биллэрлэр. Эрдэ төрөөбүт биэ кырааһыта суох. Ол иһин звенона кудун деловой тахсыта мөлдүн үрдүк.

Болгомто биэ кудуннаабатыгар туһаайылар. Онуоха манньгы өйдүүр наада: биэ иһигэр үөскөтүрдүс ыйыгар дьэри бытаһынык сайдар. Ити сайынгы иһилэргэ түбэйэр. Үөскөх сайдыта күһүрүр, биэ организмтэн элбөкү көрдүүр кэмниэн күһүн буолар. Эдэр бөлөх соһуочу хаһыты кинири астыматтар. Ол үрдүнэн аһылык бөйөлэри эттэр-хаһаннара үүнүтүгэр-сайдытыгар эмнэ наада. Оттон кырдыаас биэлэр күндүл уларыһытын тулуйбаттар. Оһон ити группа биэлэр эрдэ, сэттиннигэ, ахсынньыга, тохсунньуга кудуннааччылар. Ол аата кинилэр аһылыкка күһүөрүһүнэн кинилэрэ наада. Оттон 6—14 саастаатар үһсүн олуньуга, кудун тутарга, муус устарга кудунуулар. Иһини тэнэ биэ сөбүгэр үчүгэй уойуулаах буоларыгар туох наадатын барытын оңорулуохтаах. Оттон олус уойбут биэ аһахтаан көбүлөтти.

Мааталды, Кулуһуннаах, Нөгүөдэ алаастар, Хабаралаах эрдэ — сылды итинтэн киниэ. Сорохтор сыһына санылларын курдук, кинигэ сылды барыта тодуоруснат. Мянна убаһалар, тыйдар, аһылыкка кирбик сылдылар турааллар. Салзэһин, убаһаны араары, ветеринарнай үлэлэр манна мытылааллар. Олорго табыгастаах усулуобуйаны тэрийини — иһиннэһин сүрүн соруга.

Кулуһуннаах — убаһалар кыстыктара — биирдэһэ үс, биирдэһэ арыс километр усталаах иһин бүтэйикон эргиллэн турар. Өссө ууттан куттанан кутаны биэр километрдаах күрөөнөн эргийбиттэр. Ол иһин убаһа далыгар кубулуйар. Мааталды түөрт ки-

лометр усталаах күрөөнөн эргийбит. Ол эмнэ уу кутталын учуоттан тутуллубут. Ити үрдүнэн кыбыһылар элбөхтэрин...

Кулуһуннаахха убаһа аһатааччы буджита, от тэһэн биэрэр трактор гараһа бааллар. Мааталды эрдэ да буоллар дьэһэлээх. Сага будна тутуллар, булуус хаһылар. Аһы ити далларга отунан сабан улахан сарадары тутар бадалаахтар.

Ити барыта — бу сорохтох звено сайын аһыан ыһыты сыратын түмүгэ. Күрүө тутуута ордук кудуһай буолтун дьэри тыа быһыын остоолбоһон буолбакка, тоһорон көрүлүүллэр.

От хомууругар көлө звенотун тэрийэллэр. Анал оттуур тэрийлэрдээхтэр, оһор, мунһар маһылаардаахтар. Наар сылды итинтэ иһоннамит сирин тула оттуулар. Былырын 2300 центер оттообуттара. Оттон 800 центер оттообуттара. Оттон 800 центер оттообуттара. Оттон 800 центер оттообуттара.

Иһини үлэлэргэ, салзэһингэ, убаһаны араарытыга, өлөрүүгэ, ветеринарнай дьаһалларын олохтоһуныга бары биһгэ сылдылар. Оһон ити үлэлэр барылары кудумсулар, сылды халтайга өһиротиллбэт. Сылгыны уопуһаа бардаһына биһгэр кырайдына үөрдэри үлэстэн көрөллөр.

Сылгыһыттар быһы 10-ча сороһу айаһаатылар. Оттон Булуһах дьэри атыр 14 биэте тыһыһанар.

Калинин аатынан колхоз сылгыһыттары өссө дьобуннаах сорунтары туруоруулар. Бастан туран, сылды структуратын туһаарар бадалаахтар. Билигин сылды уопсай аһаһыттан биэ 45,6 бырыһыанын ылар. Ону сылды агара биэ буоларын ситиһэһтөөтөр. **Иван Иванович**, сылды хаан уруурбаһытын таһаарбат, бороодатын туһаарар иһин атырдары атастаһыһан, атылаһыһан дьарыктаныахтаахтар.

Бу звено сылдыны иһиннэн, звенона көрөн иһин биһиги оройооммутугар табыгастаарын дьыаланан данаастаата. Кинилэр опытырын кичэйэн үөрөһөн, баһытын, тэрээһинн өссө туһааран бары хаһаайыстыбаларга олохтоһун улахан суотталаах.

И. ОКОЕВ.

Синмокта: сылдыһыттар (хаһаастан уһа) С. П. Максимов, И. П. Терютин, М. С. Толстоухов, В. И. Смирников, А. А. Варламов, Н. А. Терютин, Д. Т. Сивцев үлэ-хамнас туһунан сөһөргөһаллэр.

П. Седальцев фотота.

